

участь іноземців у суспільному житті на місцевому рівні (1992 р.) у цей же час право голосування іноземних громадян може бути використане для порушення її територіальної цілісності.), застарілість окремих нормативно-правових актів, внаслідок чого вони суперечать нормам вітчизняного законодавства, які набули чинності пізніше, недосконалість системи статутного права в Україні.

Отже, говорячи про подальший розвиток законодавства в Україні, залучення громадян у процес правотворення, слід сподіватися що з часом місцеві референдуми почнуть проводитися як найбільш оптимальна форма безпосередньої демократії, що дозволяє громадянам приймати найважливіші рішення загальнодержавного та місцевого значення. На нинішньому етапі розвитку законодавства України вже стала очевидною потреба у його систематизації. Відсутність правового регулювання проведення місцевих референдумів породжує правовий нігілізм.

Список використаних джерел та літератури:

1. Закон України: Про всеукраїнський референдум від 06.11.2012 року № 5475-VI. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 52. – ст. 482.
2. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141.
3. Проект Закону України Про місцевий референдум від 08.07.2015 року № 2145а-3/ Верховна Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55941
4. Референдуми в Європейському Союзі / [О. Чебаненко, О. Грищук, Н. Колодяжна, А. Євгенєва; за ред. Д. Ковриженка]. – К. : ФАДА;ЛТД, 2007. – 186 с.
5. Юридична енциклопедія: в 6 т. / [редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол. редкол.) та ін.]. – К. : Українська енциклопедія, 1998. – Т. 5: П-С. – 2003. – 736 с.

Шумакова Наталія Олексіївна

студентка магістратури

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Шлюбний договір: деякі проблеми в українському та міжнародному законодавстві

На сьогодні, в сучасному українському суспільстві досить актуальною є тема укладання шлюбних договорів (контрактів), за зразками закордонних правових домовленостей перед укладанням шлюбу. Постійно поглиблюючі процеси глобалізації, які зокрема впливають на юридичне поле нашої держави, міграційні та інтеграційні процеси посилюють розвиток міждержавних контрактів громадян. Тому все частіше зустрічаються шлюби між громадянами різних країн, зокрема з європейськими, що призводить до виникнення нових проблем, які потребують свого врегулювання в правовій сфері шлюбних відносин.

Одним з основних завдань шлюбного договору як такого – є врегулювання майнових відносин між учасниками договору. Згідно статистики, найбільші суперечки виникають саме з цієї проблеми, що згодом стає предметом судової тяганини та розірвання шлюбів.

Розглядом відносин, що є пов'язаними з укладанням шлюбного договору займалися такі правники, як: О. Олійник (дослідження закордонної практики),

Б. Гонгало, Ю. Шемпученко, З. Ромовська, але варто зауважити, що науковці на жаль так і не акцентували свою увагу на спільному визначенні поняття «шлюбний договір» [2, с. 10].

Варто відмітити, що на відміну від більшості західноєвропейських країн, в українському законодавстві, саме визначення поняття шлюбного договору відсутнє в жодному з нормативно-правових документів, регулюючих укладання шлюбного договору [4, с. 13].

У Кодексі про шлюб та сім'ю України від 20.06.1969 р. вказувалось більш загальне визначення поняття шлюбного контракту, як: «угоди осіб які беруть шлюб, щодо вирішення питань життя сім'ї та майнових прав і обов'язків подружжя». Не випадково зазначено дослідницею З. Ромовською, що: «відсутність поняття шлюбного договору у діючому Сімейному кодексі України зумовлює появу деяких труднощів у правовому розумінні шлюбного договору як такого» [3, с. 35]. Аналізуючи наукові доробки відомих юристів, можемо підсумувати, що не існує однозначної позиції щодо визначення дефініції шлюбного договору. Відсутність єдиного правового визначення досліджуваного поняття на нашу думку також зумовлює досить багато юридичних труднощів, звертаючи увагу на різносторонні та багатогранні аспекти поняття, що в стає причиною маніпулювання дефініцією «шлюбний контракт» в потрібному для зацікавлених в цьому громадян контексті. Доцільним буде офіційне включення дефініції шлюбного договору в нормативно-правові акти, що регулюють сімейні відносини, та, особливо в Сімейний кодекс України.

В наш час, основними законодавчими актами, що регулюють шлюбні відносини в Україні є: Цивільний кодекс України, Сімейний кодекс України, особливе місце в правовому полі займає Закон України «Про міжнародне приватне право», власне в якому шлюбний контракт отримує так зване колізійне юридичне забезпечення. Ч. 1 ст. 61 вказаного закону вказує на можливість вибору самим подружжям право особистого закону одного з подружжя. Власне для регулювання виникаючих майнових шлюбних наслідків право особистого закону одного з подружжя або право держави, у якій один з них має звичайне місце перебування, або, стосовно нерухомого майна, право держави, у якій це майно знаходиться.

Досить проблемною стороною в правовій сфері шлюбних відносин України – є укладання шлюбного контракту за довіреністю та з можливістю законної участі посередника. В сучасному суспільстві, серед правників, часто можемо зустріти гострі дискусії на тему можливості участі законних офіційних посередників в укладанні шлюбних договорів. Звертаючи увагу, на таку важливу проблему в правовій сфері шлюбних договорів, варто звернутися за досвідом до провідних європейських країн, порівнявши в деякій мірі можливості такого боку юридичного укладання шлюбного договору.

Цивільний кодекс Федеративної Республіки Німеччина пояснює згідно параграфів: 1410, 1411 – можливість укладання шлюбного контракту, використовуючи представника за довіреністю особи, дієздатність якої може бути обмежена за погодженням піклувальника [1, с. 46]. Законодавчі бази Франції, а також Бельгії мають положення про передбачення укладання шлюбного договору через договірних або законних представників за умови наявності виданої спеціалізованими органами довіреності, що в собі містить основні пункти передбачуваного шлюбного контракту.

Переймаючи досвід розвинутих західноєвропейських країн, на нашу думку, було б доцільно певним чином перейняти положення нормативно-правових норм цих країн в українське національне законодавство. Такий спосіб укладання шлюбного договору за участю представника, з використанням довіреності, на багато б полегшило майбутньому подружжю справу укладання шлюбного контракту за умови з тих чи інших важливих причин відсутності одного з учасників договору (тривале відрадження, перебування в іншій країні, довга відсутність в зв'язку зі службою в ЗСУ та ін.). Підводячи підсумок, варто зазначити, що правова практика укладання шлюбних договорів на сьогодні є дуже актуальною та набирає обертів в українському суспільстві. Звертаючи увагу на процеси глобалізації, євроінтеграції – зростає кількість шлюбів з іноземними громадянами, та відповідно укладення з ними шлюбних контрактів. Таким чином, постають важливі питання правового врегулювання заново виникаючих майнових та немайнових відносин. Беручи до уваги високий рівень урегульованості шлюбних відносин в західноєвропейських розвинутих країнах, на нашу думку варто час від часу переймати та звертати увагу на їх правовий досвід.

Список використаних джерел та літератури:

1. Дзера О. В. Укладення подружжям угод щодо їх спільного майна / О. В. Дзера // Радянське право. – 1978. – № 11. – С. 45–47.
2. Кокіна В. Шлюбний контракт доважок до кохання? / В. Кокіна // Урядовий кур'єр. – 1998. – № 215. – С. 10.
3. Ромовська З. В. Українське сімейне право : [підручн.] / З. В. Ромовська. – К. : Правова єдність, 2009. – 500 с.
4. Цивільне право України : [підруч.] / [О. В. Дзера, Д. В. Боброва, А. С. Довгерт, Н. С. Кузнецова]. – К. : Юрінком Інтер, 2002. – Кн. 1. – 719 с.

Ястреб Марія Михайлівна

студентка магістратури

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Міждержавне усиновлення: проблеми та шляхи вирішення

Актуальність проблеми усиновлення на сучасному етапі у всьому світі зростає з кожним роком. Складна ситуація в економіці багатьох країн завдає значного удару по усіх сферах життя суспільства, зокрема, інституті сім'ї. Соціально-економічні проблеми стають підґрунтям для зниження рівня життя багатьох сімей, стають джерелом конфліктів та інших негативних явищ, які досить часто породжують біологічне і соціальне сирітство.

В даній ситуації забезпечення і захист прав дитини покладається на державу. Попри це держава розуміє, що необхідні умови для всебічного розвитку дитини, може надати тільки сім'я, а тому одним з основоположних принципів визнає пріоритет сімейного виховання. Якщо виховання дитини не можливе у «біологічній» сім'ї, то її може замінити прийомна сім'я. У законодавстві зазначено, що пріоритетним є усиновлення дитини на її батьківщині, тобто національне усиновлення. У випадках, коли національне усиновлення є неможливим, як альтернативу розглядають міжнародне усиновлення. В останні роки усиновлення дітей іноземними громадянами